

[Udenrigsministeren]

Som bekendt kunne regeringen ikke i sin tid stemme for 3. maj-dagsordenen, vi afstod fra at stemme. Det skyldtes en række betænkeligheder, som jeg dengang gav udtryk for, bl.a. med hensyn til den uklarhed, dagsordenen indeholdt, og den usikkerhed, dagsordenen kunne skabe eller måske ligefrem vedligeholde om Danmarks holdning til vigtige dele af NATO-samarbejdet.

Hvis den dagsorden, socialdemokratiet har fremsat i dag, bliver vedtaget, så vil regeringen i sin fortolkning af denne dagsorden lægge afgørende vægt på forslagsstillerens understregning af, at man ikke ønsker ensidige danske skridt i atomvåbenspørgsmål. Vi må naturligvis konsultere vore venner og vore alliancepartnere, og det skal stå klart også efter denne debat, at denne regering fortsat ikke agter at foretage sig noget, der bringer Danmarks medlemskab af NATO eller Danmarks sikkerhed i fare.

Lasse Budtz (S):

Jeg glæder mig over, at hr. Per Stig Møller i hvert fald giver socialdemokratiet ret i, at det er utrolig vigtigt og nødvendigt og værdifuldt at have en debat som denne på dette tidspunkt. Det mener vi, og vi synes, at det ikke mindst af udenrigsministerens sidste indlæg klart blev bekræftet. Man siger jo, at når man skriver et manuskript og holder det som tale, så går det lidt mere automatisk, men når man taler efter noter, så bliver det ikke alene mere naturligt, det kommer også mere fra hjertet. Og jeg tør nok antyde, at der var forskel på udenrigsministerens første og andet indlæg.

Men lad mig nu begynde på en måde, som måske kan hjælpe lidt på klimaet og gøre det lidt mere varmt end ministerens isnende kuldels over for oppositionen, dels over for nedrustningsmulighederne.

Socialdemokratiet ønsker også bredde bag udenrigspolitikken, og da det i stort omfang er socialdemokratiet, der anviser udenrigspolitikken, turde dette være en selvfølge.

Vi ønsker, som udenrigsministeren sagde i sin første tale, ved forskellige forantaltninger at være med til at skabe mere tillid mellem Øst og Vest og gerne over en bred front. Vi mener, at man kunne have brugt udspillet om ikke-magtanvendelse til nogle gavnlige, formentlig frugtbare internationale forhand-

linger, og vi mener så afgjort, at det er Sovjets skyld, at de ikke kom i gang. USA tog jo Sovjet på ordet, og det er ubegribeligt, at Sovjet ikke reagerede på dette. Vi mener, at billedet er omtrentt mage til, når vi taler om forhandlingerne om våbnene i det ydre rum.

Ministeren har helt klart ret i, at der for øjeblikket i det svenske udenrigsministerium er en undersøgelse i gang om spørgsmålet om de atomvåbenfrie zoner, og der er ved at blive taget tilløb i det norske udenrigsministerium til en lignende zone. Dertil kommer, at de nordiske socialdemokratiske partier i fællesskab er meget langt med arbejdet, og det er ret vigtigt at konstatere og præcisere, at de nordiske partier i lang tid har været i gang med dette, for det er en af de grundlæggende årsager til det danske socialdemokratiske holdning og, kan jeg godt sige, ønske om at gå videre med disse planer.

Selvfølgelig må vi ikke glemme de konventionelle våbens problemer, og vi glæder os over, at det har regeringen undtagelsesvis heller ikke glemt.

Vi vil, for at sige det ganske enkelt, gerne gå ind i det udvalg, som det udenrigsministerielle udvalgs betænkning formentlig vil give som resultat. Vi vil gerne gå positivt ind i dette udvalg med et ønske om, at der etableres et så bredt samarbejde om dansk udenrigspolitik som muligt, for det er logisk, at det må være en fordel. Hermed mener jeg også at have svaret hr. Ole Bernt Henriksen.

Jeg nævner vilkårligt 10 sikkerhedspolitiske emner. Det er muligt, som jeg har sagt ved en anden lejlighed – eller også har jeg skrevet det – at vi ikke kan blive enige om dem alle sammen. Det tror jeg faktisk ikke vi kan, selv om vi klart ville ønske, at vi kunne blive enige om dem alle sammen. Men det ville også have stor betydning, at vi f.eks. kunne konstatere, at vi var enige om de 7, de 6 eller de 8. Det ville gavne dansk sikkerhedspolitik. Det ville gavne vores indflydelse både i NATO og andre steder, hvor vi er engageret og arbejder udenrigspolitisk og sikkerhedspolitisk.

Men der er meget andet at beskæftige sig med end den nordiske atomvåbenfri zone, som vi klart giver første prioritet. Hvorfor tager regeringen ikke et initiativ i FN i forbindelse med forhandlinger om et internationalt forbud mod førstegangs-anvendelse af våben? Hvorfor går regeringen ikke aktivt